

Dosar nr. 3r-283/22
2-21012047-01-3r-17082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Sârbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tahan împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, terț Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a elibera invitație pentru cetățeanul străin,

împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La data de 25 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, terț Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a elibera invitație pentru cetățeanul străin.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tahan

împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, terț Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a elibera invitație pentru cetățeanul străin (f.d.119, 130-146).

La data de 18 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog a depus apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tahan împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, terț Serviciul de Informație și Securitate să fie admisă integral (f.d. 126-127).

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 155-156).

La data de 04 august 2022, prin intermediul poștei electronice și la data de 06 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog a depus recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, anularea încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului (f.d. 160-161, 173-178).

În motivarea recursului recurenta Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog a indicat că nu cunoaște din care motiv notificarea hotărârii motivate a primei instanțe a rămas nereclamată, dar tot odată nu există nicio probă că primirea acestuia a fost refuzată, precizând că nu avea niciun temei pentru a refuza primirea notificării.

Recurenta a relevat că din luna martie 2022 și până în prezent se află peste hotarele Republicii Moldova din motivul problemelor de sănătate și nu a avut posibilitatea fizică de a refuza primirea notificării hotărârii motivate a primei instanțe.

Recurenta a notat că, potrivit prevederilor legale în cazul refuzului în primirea scrisorii, instanța de judecată nu este în drept să facă concluzii precum că nereclamarea se consideră refuz în primire, dar urmează să procedeze conform prevederilor art. 104 și 105 din Codul administrativ, circumstanță care nu a avut loc.

Mai mult, recurenta a specificat că art. 97 din Codul administrativ prevede și alte modalități de notificare a hotărârii motivate, printre care se regăsește și notificarea prin poștă electronică, modalitatea prin care prima instanță a comunicat de mai multe ori cu avocatul Nina Matveeva-Bociog pe parcursul examinării cauzei și prin care Curtea de Apel Chișinău a notificat încheierea contestată.

Recurenta a subliniat că, sunt neîntemeiate concluziile instanței de apel precum că hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a devenit publică prin plasarea informației pe portalul instanței, astfel că diligența de a se informa despre etapa examinării cauzei este imputabilă apelantei și reprezentantului acesteia.

În acest context, recurenta a menționat că în încheierea contestată, instanța de apel nu a indicat data când hotărârea primei instanțe a devenit publică, din motivul că nici la data de 20 iulie 2022, hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nu a fost plasată pe portalul instanței.

Recurenta a invocat că, avocatul Nina Matveeva-Bociog în mod regulat verifică portalul instanțelor, dar datele nu au fost găsite.

Recurenta a reliefat că, toate cele menționate supra confirmă faptul că instanța de apel nu este în drept de a considera că nereclamarea notificării este echivalată cu refuzul în primirea notificării și respectiv nu avea temei legal pentru a considera apelul inadmisibil, ceea ce duce la necesitatea casării încheierii contestate. Încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la data de 04 august 2022, deoarece avocatul Nina Matveeva-Bociog, care reprezintă interesele Zinaidei Tahan se afla în concediu, peste hotarele țării și nu a avut posibilitatea de a verifica poșta electronică în fiecare zi.

Prin urmare, recurenta a concluzionat că termenul de depunere a recursului a fost încălcat din motiv întemeiat și anume, aflarea avocatului Nina Matveeva-Bociog, care reprezintă interesele Zinaidei Tahan în concediul anual și peste hotarele Republicii Moldova.

Recurenta a subliniat că Zinaidei Tahan nu i-a fost comunicată nici hotărârea primei instanțe și nici încheierea instanței de apel, ceea ce nu i-a permis de a contesta actele judecătorești nominalizate sau de a se adresa la un alt avocat.

Recurenta a menționat, că Zinaida Tahan nu a încheiat cu avocatul Nina Matveeva-Bociog un nou contract de asistență juridică pentru instanța de apel, anulând împuternicirile acordate anterior și nici nu a achitat onorariul pentru procedura de apel, ceea ce nu obligă avocatul de a o reprezenta în instanța de apel.

La data de 17 august 2022 și 23 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informație și Securitate copia recursului depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog (f.d. 171, 182).

Prin referința depusă la data de 25 august 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul de Informație și Securitate a solicitat declararea recursului depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog ca fiind inadmisibil (f.d. 191-192).

Prin referința depusă la data de 13 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a solicitat declararea recursului depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog ca fiind inadmisibil sau respingerea recursului.

Examinând recursul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog, în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea cu privire la repunerea în termen a recursului este neîntemeiată, prin urmare recursul este inadmisibil, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Potrivit art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite 3 neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Totodată, în sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

De asemenea, prin prisma dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Concomitent, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că

se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog împotriva hotărârii din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 155-156).

Materialul probator atestă că, la data de 16 iulie 2022, ora 14:59 Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică a reprezentantului Zinaidei Tahan, avocatului Nina Matveeva-Bociog – matveeva.lex@mail.ru copia încheierii din 29 iunie 2022 (f. d. 157).

Adresa electronică matveeva.lex@mail.ru este indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul avocatului fapt care atestă că avocatul Nina Matveeva-Bociog și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) lit. d) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de

prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Astfel, prin extrasul de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că reprezentantului recurente, avocatului Nina Matveeva-Bociog, i-a fost notificată încheierea instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul că, încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost adusă la cunoștință Zinaidei Tahan, prin intermediul avocatului Nina Matveeva-Bociog, care i-a reprezentat interesele în instanța de judecată și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) lit. d) din Codul administrativ.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, la caz, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de notificare a actului judecătoresc.

Mai mult, însăși reprezentantul recurente Zinaidei Tahan, avocatul Nina Matveeva-Bociog în cererea de recurs a recunoscut că notificarea prin poștă electronică a fost o modalitate prin care instanța a comunicat de mai multe ori cu avocatul Nina Matveeva-Bociog pe parcursul examinării cauzei și prin care Curtea de Apel Chișinău a notificat încheierea contestată.

Astfel, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a utilizat mijloacele corespunzătoare de comunicare, ce a asigurat notificarea copiei încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău recurente Zinaidei Tahan.

Pe cale de consecință, instanța de recurs conchide că termenul de 15 zile, prevăzut de art. 242 din Codul administrativ pentru depunerea recursului, și-a început curgerea la data de 17 iulie 2022, ziua imediat următoare celei în care avocatul Nina Matveeva-Bociog a recepționat copia încheierii instanței de apel și a expirat la data de 31 iulie 2022, zi de duminică, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilită la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de prezentare a recursului a fost data de 01 august 2022, zi de luni.

La data de 04 august 2022, prin intermediul poștei electronice și la data de 06 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog a depus recurs împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, anularea încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei instanței de apel pentru examinarea apelului (f.d. 160-161, 173-178).

În circumstanțele descrise, se constată că recursul împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog la data de 04 august 2022 fără respectarea termenului legal.

Recursul în interesul Zinaidei Tahan, a fost depus de avocatul Nina Matveeva-Bociog, împuternicit de recurentă în baza mandatelor seria MA nr. 1325041, 1325042 și 1325070 din data de 30 mai 2018, care a recepționat la data de 16 iulie 2022, ora 14:59, copia încheierii contestate cu recurs (f.d. 2, 72, 128).

Astfel fiind, cele relatate combat indubitabil susținerea invocată în recurs, precum că încheierea din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către avocatul Nina Matveeva-Bociog, care reprezintă interesele Zinaidei Tahan numai la data de 04 august 2022, care se constată a fi una declarativă, în acest sens nefiind prezentate probe pertinente.

Cu referire la cererea privind repunerea în termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție învederează prevederile art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, coroborate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, care menționează că prevederile art. 65 alin. (1) și (2) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

La rândul său, art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Având în susținere prevederile normei enunțate instanța de recurs va respinge solicitarea Zinaidei Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog cu privire la repunerea în termen a recursului, fiind cert că în susținerea acestei solicitări nu a fost prezentată nicio probă justificativă ce ar demonstra imposibilitatea depunerii cererii de recurs în termenul legal.

Astfel fiind, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

La acest capitol se rețin prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, care statuează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurenta Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog, fiind cea interesată de soluționarea prezentului litigiu în ordine de recurs, nu a depus diligența necesară ca să îndeplinească obligațiile sale cu bună-credință, în vederea interesării la intervale de timp rezonabile despre mersul dosarului

respectiv, pentru a nu omite termenul legal, care este unul imperativ, de depunere a recursului împotriva încheierii contestate conform rigorilor.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanța cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza *Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei*; *Kemp vs Luxembourg*; *Diaz Ochoa vs Spaniei*), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu vs României*, cauza *Marckx vs Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov vs Ucrainei* că deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de

atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse mai sus cu normele legale citate, instanța de recurs concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog, nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ, iar temeiuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

Cu referire la argumentul avocatului Nina Matveeva-Bociog, care reprezintă interesele Zinaidei Tahan, precum că aceasta se afla în concediu, peste hotarele țării și nu a avut posibilitatea de a verifica poșta electronică în fiecare zi și a depune cererea de recurs în termen, instanța de recurs menționează următoarele.

Conform art. 1 din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor. Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Potrivit art. 56 alin. (5) din Statutul profesiei de avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011, avocatul beneficiază de dreptul la concediu, la indemnizațiile de asigurare socială și la pensie de stat în condițiile legislației. Stabilirea și achitarea indemnizațiilor de asigurare socială și asigurarea cu pensii de stat a avocaților se efectuează conform legii.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, la cererea de recurs de către avocatul Nina Matveeva-Bociog a fost anexat ordinul nr. 7 din data de 25 mai 2021 „Cu privire la acordarea concediului”.

Din conținutul ordinului nominalizat rezultă că „în baza art. 112 din Codul muncii al Republicii Moldova, se acordă avocatului Nina Matveeva-Bociog concediul de odihnă anual pentru anii 2020 și 2021, începând cu data de 02 iunie 2021 până la data de 12 august 2021”.

Astfel, ordinul nr. 7 din data de 25 mai 2021 „Cu privire la acordarea concediului”, anexat la cererea de recurs confirmă doar faptul că în perioada cuprinsă între 02 iunie 2021 – 12 august 2021, avocatul Nina Matveeva-Bociog s-a aflat în concediul anual de odihnă.

Prin urmare, din actele cauzei rezultă cu certitudine că, avocatul Nina Matveeva-Bociog nu a prezentat instanței de recurs probe care ar confirma cu certitudine faptul că în anul 2022, în perioada cuprinsă între 16 iulie 2022, ziua comunicării încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și 01 august 2022, ultima zi de depunere a recursului, avocatul Nina Matveeva-Bociog s-a aflat în concediul anual de odihnă și peste hotarele țării.

Din acest motiv, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate declarațiile avocatului Nina Matveeva-Bociog precum că în perioada nominalizată, se afla în concediu, peste hotarele țării și nu a avut posibilitatea de a verifica poșta electronică în fiecare zi.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentul avocatului Nina Matveeva-Bociog, precum că Zinaida Tahan nu a încheiat cu avocatul Nina Matveeva-Bociog un nou contract de asistență juridică pentru instanța de apel, anulând împuternicirile acordate anterior și nici nu a achitat onorariul pentru procedura de apel, ceea ce nu obligă avocatul de a o reprezenta în instanța de recurs.

Or, din actele cauzei rezultă cu certitudine că în ziua expedierii copiei încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice la adresa electronică a reprezentantului Zinaidei Tahan, avocatului Nina Matveeva-Bociog, care a reprezentat interesele Zinaidei Tahan în prima instanță, adică la data de 16 iulie 2022, Curtea de Apel Chișinău nu a fost informată de către Zinaida Tahan sau de către avocatul Nina Matveeva-Bociog despre rezilierea contractului de asistență juridică. Iar, careva temeiuri pentru a considera că mandatul avocatului Nina Matveeva-Bociog a încetat nu au fost stabilite de către instanța de apel.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 207 alin. (2) din Codul de procedură civilă, partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezintând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

În acest context, instanța de recurs relevă că Zinaid Tahan, având calitatea de reclamant în prezenta cauză, nu a respectat obligația sa pozitivă și nu a informat instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău despre o eventuală renunțare la serviciile avocatului Nina Matveeva-Bociog.

Totodată, din lipsa informării instanței de judecată rezultă că, începând cu data de 19 noiembrie 2020 avocatul Nina Matveeva-Bociog, în baza contractului de asistență juridică nr. 13/11 din 19 noiembrie 2020 și mandatelor seria MA nr. 1325041 din 19 noiembrie 2020, seria MA nr. 1325042 din 19 noiembrie 2020 și seria MA nr. 1325070 din 25 decembrie 2021 (f.d. 2, 72, 128) în care este specificat expres dreptul „să depună cereri de revizuire, apel, recurs”. Prin urmare, avocatul Nina Matveeva-Bociog a dispus de împuterniciri corespunzătoare din partea Zinaidei Tahan, pentru a ataca actele judecătorești, în termenul stabilit de legislația în vigoare, prevăzut la art. 242 din Codul administrativ și pentru a prezenta în termen recursul împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la argumentul avocatului Nina Matveeva-Bociog, care reprezintă interesele Zinaidei Tahan, precum că Zinaidei Tahan nu i-a fost comunicată nici

hotărârea primei instanțe și nici încheierea instanței de apel, ceea ce nu i-a permis de a contesta actele judecătorești nominalizate sau de a se adresa la un alt avocat, instanța de recurs învederează că, potrivit art. 98 alin. (1) din Codul administrativ, dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art. 45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.

Conform art. 45 alin. (1) din Codul administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că din actele cauzei rezultă că, la data de 19 noiembrie 2020 Zinaida Tahan a încheiat contractul de asistență juridică nr. 13/11 cu avocatul Nina Matveeva-Bociog, fapt confirmat prin mandatele seria MA nr. 1325041 din 19 noiembrie 2020, seria MA nr. 1325042 din 19 noiembrie 2020 și seria MA nr. 1325070 din 25 decembrie 2021 (f.d. 2, 72, 128).

Potrivit art. 57 alin. (14) și (19) din Statutul Profesiei de Avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011, avocatul are obligația să informeze rezonabil clientul în legătură cu situația curentă a asistenței și reprezentării și să răspundă cu promptitudine oricăror solicitări de informare din partea clientului. În cazul în care avocatul este în imposibilitate să-și îndeplinească activitatea profesională, își va asigura substituirea printr-un alt avocat, dacă, în prealabil, obține acordul clientului în acest scop.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, de la momentul notificării avocatului Nina Matveeva-Bociog la 16 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice a încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Nina Matveeva-Bociog a avut obligația să comunice reprezentatului său Zinaidei Tahan copia încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, pentru ca Zinaida Tahan să facă uz de drepturile sale procedurale și să depună recursul, în interiorul termenului instituit la art. 242 din Codul administrativ.

Această obligație rezultă cert și din prevederile art. 57 alin. (24) și (30) din Statutul Profesiei de Avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011 în care este stipulat că, în oricare caz de încetare a mandatului, avocatul are obligația să ia în timp util și în mod rezonabil măsuri potrivite pentru apărarea intereselor clientului, cum ar fi: notificarea acestuia, acordarea unui timp suficient clientului pentru a-și angaja un alt avocat, predarea documentelor și a bunurilor clientului. Avocatul este obligat să comunice clientului informațiile pe care le deține în legătură cu cazul acestuia chiar și în situația în care comunicarea lor ar contraveni interesului său personal.

Din considerentele menționate și având în vedere că Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog nu a respectat rigorile art. 242 din Codul administrativ și nu a prezentat, prin prisma art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, niciun argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului și de a declara inadmisibil recursul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 65, 230 și 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea Zinaidei Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului.

Se declară inadmisibil recursul depus de Zinaida Tahan, reprezentată de avocatul Nina Matveeva-Bociog împotriva încheierii din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tahan împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, terț Serviciul de Informație și Securitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a elibera invitație pentru cetățeanul străin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan